

Öğretmenlik Meslek Etiği İlkeleri

1. Profesyonellik:

Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği görevleri belirtilen standartlar içinde yapabilecek yeterlikte olmayan bir öğretmenin meslek etiği ilkelerinden söz etmek olanaksızdır.

2. Hizmette sorumluluk:

En genel anlamda sorumluluk, belirli bir görevin istenilen nitelik ve nicelikte yerine getirilmesidir. Bu anlamda öğretmen bir kamu hizmeti olarak eğitimde üzerine düşen büyük sorumluluğun bilinci içinde olmalıdır.

3. Adalet:

Öğretmen, her türlü eyleminde adil olmak ve öğrenciler arasındaki ilişkilerde de adaleti sağlamak sorumluluğuna sahiptir.

4. Eşitlik:

-Temel bireysel eşitlik: Bir okula kaydolun bütün öğrenciler eşittir. Burada eşitliğin belirleyicisi öğrenci olmaktır. Öğretmen sınıfındaki bütün öğrencilere eşit davranmalıdır.

- Kısmi eşitlik: Kısmi eşitlik, farklı gruplara eşitlik sağlanması için farklı davranılmasını içerir. Bu tür eşitlik anlayışının varsayımı, gruplar arasında eşitlik sağlanabilmesinin, ancak gruplar arasında farklı uygulamalar ve düzenlemeler yapılmasına bağlı olduğudur.

5. Sağlıklı ve güvenli bir ortamın sağlanması:

Bir öğrencinin en temel haklarından biri, sağlıklı ve güvenli bir okul – sınıf ortamında bulunmaktır. Bu nedenle öğretmenlerin en temel etik sorumluluklarından biri de sınıf ortamında düzen ve disiplini sağlayarak, öğrenci sağlığını ve güvenliğini tehdit edecek her türlü unsurun ortadan kaldırılmasını sağlamaktır.

6. Yolsuzluk yapmamak:

En genel anlamıyla yolsuzluk, bir çıkar karşılığında kamu yetkilerinin yasa dışı kullanımı olarak tanımlanabilir. Burada sağlanması amaçlanan kazançlar maddi kazançlar olabileceği gibi parasal olmayan özel amaçlara yönelik de olabilir.

7. Dürüstlük- doğruluk ve güven:

Etik davranış, başkaları ile ilişkilerde dürüst olmayı ve içtenliği gerektirir. İçten ve dürüst davranmayan öğretmenler, ilişkilerde kendi sonlarını hazırlarlar ve güven ortamı ortadan kalkar. Oysa güven ilişkilerin temel unsurudur.

8. Tarafsızlık:

Tarafsızlık ya da nesnellik, insanın bireyleri ya da nesnelere oldukları gibi görebilmesi ve bu görüntüyü bireyin kendi istek ve korkuları ile oluşturduğu görüntüden ayırabilmesidir.

9. Mesleki bağlılık ve sürekli gelişme :

Örgütsel bağlılık, iş görenlerin örgüt üyeliklerini sürdürmeleri ve örgütte kalmak istemeleri olarak tanımlanabilir. Örgüte bağlı iş görenler, örgütten etkilenirler ve kendileri de ortak amaçların gerçekleştirilmesi için ortaklaşa bir çaba gösterirler (Aydın,1993).

10. Saygı:

İnsan, her şeyden önce insan olduğu için değerlidir. İnsanın değeri ve onuru, insan ilişkilerinde köşe taşı niteliği taşır.

11. Kaynakların etkili kullanımı:

Kurumsal ve kamusal kaynakların etkili kullanımı öğretmenlerden beklenen bir başka önemli etik davranıştır.

BAHÇELİEVLER ŞEHİT SİDKİ KARA İLKOKULU

Armağan İlci Mah. Muratpaşa Cad. No:1

Merkez/BURDUR

www.bahcelievlerio.meb.k12.tr 0 248 232 17 23

BAHÇELİEVLER
ŞEHİT SİDKİ KARA İLKOKULU

EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ETİK

Öğretmenlik Mesleği

Eğitim ve öğretim hizmetlerinin topluma profesyonel olarak sunulmasını içeren öğretmenlik, bir meslek olarak kabul edilen ilk alanlardan biridir. Bir alana meslek diyebilmek için bazı özellikleri taşıması beklenir.

Öğretmenlik bir meslektir, çünkü toplumda vazgeçilmez bir gereksinimi yani toplumdaki çocuk ve gençlerin, hatta yetişkinlerin eğitimlerinin sağlanmasındaki en temel etmenlerden biridir. İkinci olarak, öğretmenlik herkesin yapabileceği bir iş değildir ve bu iş için uzun süreli bir eğitim almak, yani sistematik bir yetişme sürecinden geçmiş olmak gereklidir.

Öğretmenlik mesleğinin kendine özgü yöntem ve teknikleri vardır. Bu yöntem ve teknikler uzun bir süreç içinde, uygulama ve daha sonraları da bilimsel araştırmalar ile geliştirilmiştir.

Öğretmenler yaşamlarını bu meslekten kazanırlar. Ancak öğretmenlik sadece para için yapılan bir iş de değildir.

Öğretmenliğin toplumda gerçekleştirmeye çalıştığı idealleri de vardır. Öğretmenlik mesleğinin bazı etik değerleri vardır. Bütün bu unsurlar öğretmenliğin bir meslek olarak görülmesini gerektirir.

Etik Nedir?

En genel olarak etik, insan tutum ve davranışlarının doğru-yanlış, iyi-kötü açısından değerlendirilmesidir. İyi ve doğrunun ne olduğu ve insanın bu iyi ve doğruları ayırt etme ve davranışlarını buna göre yönlendirme çabaları ise eğitimden bağımsız düşünülemez.

Meslek Etiği

Mesleki etik, bütün mesleki uğraşların iyi ve doğruya yönlendirilmesi konusunda ilkeler koyan, meslek üyelerinin kişisel arzularını ve belli bir çizginin dışına çıkmalarını önlemeye çalışan, mesleki idealleri geliştiren ve ilkesiz üyeleri meslekten dışlayan bir ilkeler dizgesidir (Durkheim, 1949).

Etik ilkeler saptanması ve meslek elemanlarının bu doğrultuda davranmalarının beklenmesinde bazı pratik beklentiler önemli bir rol oynamaktadır:

- *Kabul edilebilir davranışların tanımlanması
- *Mesleğin uygulamasında kalite standartlarının yükseltilmesi
- *Meslek elemanlarının kendi davranışlarını kıyaslayabilecekleri, öz değerlendirme fırsatlarının sunulması
- *Mesleki davranış ve sorumlulukların çerçevesin çizilmesi
- *Mesleki kimliğin gelişiminde aracılık edilmesi
- *Mesleki olgunluğun işaretlerinin belirlenmesidir.

Tüm meslekler için üyelerinin davranışlarını çerçeve içine alan etik ilkeler oluşturularak, meslek üyelerinin bilgisizlikten ya da kişisel eğilimlerinden kaynaklanan etik dışı davranışlara yönelmeleri engellenmelidir.

Öğretmenlik Mesleğinde Etik

Öğretmenlik mesleğinde karşılaşılabilecek etik ihlallerden bazıları şunlar olabilir:

- Öğrencilerle uygun olmayan ilişkiler kurulması,
- Açıkça belirlenmiş okul kurallarının ve eğitim süreçlerine aykırı hareket edilmesi
- Öğretmenlik görevlerinde başarısız olmak (mesleğine karşı olumsuz tutum, öğretim görevini aksatma, sınıfta karışıklık yaratma, vb)
- Öğrencilere öğretim programında yer almayan politik konulardan bahsetmek, çatışmalı konularda aşırı görüşler ileri sürmek gibi, öğretim programı ile ilgisiz konularda kişisel görüşlerini empoze etmeye çalışmak
- Öğrencilerin değerlendirmesinde adil ve dürüst olmayan, tarafsızlığı bozacak şekilde davranmak
- Öğrencilere duygusal ya da psikolojik tacizde bulunmak
- Öğrenci gizliliğini ihlal etmek, kişisel ve ailevi sırları açıklamak
- Hediye ve rüşvet almak
- Öğrencileri ve ailelerini kişisel işlerine alet etmek

Bir millet zenginliğiyle değil, ahlak
değeriyle ölçülür.
Mustafa Kemal ATATÜRK

